

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ
ГО «ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «МАЙДАН МОНІТОРИНГ»**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МЕДІАОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ»**

29 листопада 2019 року

Маріуполь 2019

Естонія змушує застосовувати контрзаходи проти російських впливів, часто обмежуючи російські «псевдо-медіа».

Велика Британія є однією з перших країн, що впровадила медіаграмотність у шкільну та вищу освіту. Так само скандинавські країни реалізують стратегії, спрямовані на підвищення загальної стійкості до дезінформаційних кампаній. Уряд Нідерландів ледве відреагував на російську дезінформацію під час проведення референдуму щодо Угоди про асоціацію з Україною. Загалом, європейські країни почали проявляти інтерес до протидії дезінформації Росії, лише коли самі зазнали втручання (зокрема, під час президентських виборів у Франції в 2017 р.) [3].

Отже, незважаючи на велику кількість наукових досліджень, підручників, методичних посібників, популярних видань з питань медіаосвіти, медіаграмотності, викриття маніпуляцій з масовою свідомістю, протидії інформаційним війнам (і зарубіжних, і вітчизняних авторів), залишається проблема широкої залученості громадян до підвищення (або й набуття) медіаграмотності, медіакультури, медіакомпетентності тощо. Допоки держава та громадські інституції не вибудували відповідної системи, актуальними залишаються саморозвиток та самоосвіта особистості, тим більше, що значна кількість матеріалів зі згаданої тематики є у вільному доступі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Born K. Six reasons there`s more fake news today. URL: <https://www.marketwatch.com/story/six-features-of-the-age-of-fake-news-2017-10-24>
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/
3. Ярославцева Ю. Медіаграмотність в країнах ЄС: визначення, проблеми, рішення. Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи : збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції. К.: Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. С. 54–59.

Наталія Варич,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства і лінгводидактики,
Харківський національний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди*

ЕФЕКТ ПРОДУКТИВНОСТІ МЕДІАОСВІТИ В РОЗБУДОВІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Розширення виробництва знань, потужне тиражування інформації, розвиток комунікативних, мультимедійних технологій не тільки спонукають до

інноваційної діяльності, а й створюють новітні умови для навчання молоді громадянськості, усвідомленої участі в суспільно-політичному житті. Уживання нових засобів масової інформації як вагомих провідників ідей, інструментів формування суспільної думки, створення інститутів, соціально-політичних рухів актуалізують значущість медіаосвіти, що сприяє розумінню взаємозв'язків між новими ЗМІ та суспільними й політичними інститутами, виробленню навичок ефективно осмислювати медіа середовище для випрацювання конструктивних дій у громадянських спільнотах.

Медіаграмотність сприяє поширенню прав та можливостей активної участі у громадському житті. Учасі не з примусу, спонуки, доручення, а за вибором, бажаністю та з відповідальністю за обрані рішення й здійснені вчинки та дії. Медіаграмотність допомагає сучасній людині набуті «навігаційних», орієнтувальних навичок для життя у глобальному мультимедійному світі, здатностей шукати, аналізувати, вивчати, створювати та оцінювати власні й інших меседжі, використовуючи різноманітні медіаінструменти, вибудовувати ефективні комунікативні взаємодії у громадянських спільнотах. Така людина постає суб'єктом нового типу комунікацій із можливістю вільного волевиявлення, а не об'єктом зовнішніх впливів та маніпуляцій.

Медіаграмотність стимулює творчо-інноваційний імпульс, критичне мислення, активну громадянську позицію і прискорює процес громадянського самовизначення особистості. Дії, спрямовані на створення медіаповідомлень (наприклад, написання і створення відеосценарію чи медіапроєкту), розвивають навички командної роботи, гнучкість, терпимість до чужої точки зору, цілеспрямованість, самоповагу, самостверження. Медіаосвіта слугує меті забезпечення свободи вираження думок у вільному і демократичному суспільстві, виходячи за межі національних кордонів. Прикметою сьогодення є і та особливість, що громадянська освіта не може розумітися як віддана тільки ідеалу культурно однорідній державі, а прискорення темпів глобалізації породжує нові громадянські ідеали, спрямовані на міжнародну, глобальну взаємодію в глобальній справедливості, що краще пристосовані до реалій соціокультурних змін в умовах усе більш взаємозалежного світу.

У нашій державі, незважаючи на особливе значення медіаосвіти, обґрунтоване у Концепції впровадження медіаосвіти в Україні (2016), де підкреслено, що це – важлива складова модернізації освіти, яка сприяє побудові в країні інформаційного суспільства, розвитку економіки знань, становленню громадянського суспільства, її повноцінному впровадженню бракує темпів, виваженості, чіткості, системності.

Потужні трансформації, яких зазнає наше суспільство, політичні виклики, високий рівень небезпеки для життя людини, наявні суперечності між потребою суспільства у динамічному зростанні рівня громадянської культури та системою виховної роботи в навчальному закладі, соціокультурним досвідом батьків спонукають підвищувати медіаосвітню грамотність таким чином, щоб громадянська культура виконувала функції посередницької ланки між

загальнолюдськими цінностями та новим суспільно-політичним мисленням, свідомістю та поведінкою громадян – обстоювачів власних свобод, гарантів гармонійного соціального життя, міцного громадянського суспільства.

Марія Деркач,
*студентка 4 курсу
спеціальності «Соціальна робота»,
Донецький державний університет управління
(м. Маріуполь)*

ЛІДЕРСТВО ЯК ДЕТЕРМІНАНТА СУЧАСНОЇ МЕДІЙНОЇ ОСВІТИ

Призначенням медійної освіти у сучасних умовах є формування лідерського потенціалу особистості майбутніх фахівців, високо компетентних та конкурентоспроможних в освітньому та науковому просторах, а також – на ринку праці. Аксиологічною та методологічною основою виявлення чинників, які впливають на розвиток лідерського потенціалу особистості майбутніх менеджерів, є системна модель інтеграції соціальних та психолого-педагогічних впливів протягом всього періоду їх навчання.

Проте, на формування особистості успішного лідера впливають не тільки фактори внутрішнього середовища, але і зовнішні чинники. У цьому плані, особлива роль та значення в підготовці фахівців-лідерів належить стратегічному менеджменту – важливій галузі управлінської науки, яка виникла у відповідь на зростаючий вплив чинників зовнішнього середовища на функціонування установ та організацій, ускладнення організаційних систем управління. Швидкі зміни зовнішнього середовища установ, підприємств та організацій стимулюють розробку певних методів, систем та методологічних підходів до вдосконалення управління. Це певною мірою стосується і менеджменту лідерства.

Класики зарубіжного стратегічного менеджменту розглядають стратегічне управління як систему, що складається із двох взаємодоповнюючих підсистем: з одного боку, аналізу й вибору стратегічної позиції та, з другого, оперативного управління у реальному масштабі часу. На відміну від стратегічного планування стратегічний менеджмент є дійсно орієнтованою системою, яка передбачає розгляд процесу реалізації стратегій, а також оцінку і контроль. При цьому, реалізація стратегії виступає базовою частиною стратегічного управління, оскільки за відсутності відповідних механізмів її запровадження стратегічний план залишається віртуальністю.

Стосовно стратегічного менеджменту лідерства можна виокремити наступні його переваги: 1) високу чутливість підсистеми інформаційного спостереження за чинниками зовнішнього середовища; 2) з позиції